

Datum

2025-08-19

Ärende nr 2025-000425

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och aktiva åtgärder mot diskriminering

Ransberg skola

Beslutad av: Rektor

Gäller från och med: 2025-08-19

Tidpunkt för aktualisering: 2026-01

Dokumentägare: Rektor

TIBRO

Tibro kommun
543 80 TIBRO

www.tibro.se
kommun@tibro.se

Växel: 0504-180 00

1. Inledning

1.1 Lagstiftning

Skolan har i uppdrag att arbeta för en skolmiljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Bestämmelser om detta finns i:

- Barnkonventionen
- 6 kap Skollagen (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Grundskolans läroplan Lgr22

Enligt 6 kap skollagen ska varje verksamhet bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling samt genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Varje skolenhet ska årligen upprätta en plan med en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av åtgärderna som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. I planen ska det också finnas en rutin för akuta situationer. Rutinerna ska vara kända av all personal. I skollagen framhålls även skyldigheten för all personal att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

I 3 kap *diskrimineringslagen* finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Skolan har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande. Löpande dokumentation ska genomföras och arbetet ska ske i samverkan med elever och personal på skolan.

I det främjande arbetet ska samtliga diskrimineringsgrunder beaktas och arbetet ska integreras i den vardagliga verksamheten, i undervisningen, i personalens förhållningssätt, i den fysiska lärmiljön och i valet av pedagogiskt material.

Det förebyggande arbetet ska inriktas på risk- eller problemområden som identifieras genom kartläggning av verksamheten. Kartläggning kan göras på olika sätt genom till exempel enkäter, organiserade samtal med barn och personal eller trygghetsvandringar. Kartläggningarna ska analyseras och utifrån analysen ska varje skola sätta upp mål för sitt förebyggande arbete. Skolan ska också besluta om vilka åtgärder som ska genomföras för att nå målen. Det ska framgå vem som är ansvarig för åtgärderna, när och hur de ska utvärderas.

1.2 Definitioner

Diskrimineringslagen skiljer på 6 olika diskrimineringsformer:

Direkt diskriminering: När en elev behandlas sämre än någon annan i jämförbar situation och missgynnandet har samband med någon av de 7 diskrimineringsgrunderna (att behandla lika olika).

Indirekt diskriminering: När tillämpning av bestämmelser eller kriterier framstår som neutrala men i praktiken missgynnar eleven i relation till någon av de 7 diskrimineringsgrunderna (att behandla olika lika).

Bristande tillgänglighet: När en elev med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att eleven ska komma i en jämförbar situation med en elev utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållanden eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse.

Trakasserier: En enskild handling som kränker en elevs värdighet utifrån en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker en elevs värdighet.

Instruktioner att diskriminera: Att ge order eller instruktioner till någon i lydnads- eller beroendeförhållande att diskriminera någon utifrån de olika diskrimineringsformerna.

Andra definitioner:

Kränkande behandling är när en elevs värdighet kränks, men kränkningen inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Vid bedömning av kränkande behandling ska stor vikt fästas vid elevens upplevelse.

Främjande insatser: Det främjande arbetet har fokus på det positiva, att skapa en tillitsfull skolmiljö och respekt för allas lika värde. Det främjande arbetet förstärker sådant som fungerar och som vi vill se mer av.

Förebyggande åtgärder: Det förebyggande arbetet har fokus på att identifiera och avvärja risker för kränkningar, trakasserier och diskriminering i utbildningen.

1.3 Målsättning

Planen ska vara en hjälp i arbetet med att:

- **Främja** likabehandling och jämställdhet
- **Förebygga och förhindra** diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- **Förankra** arbetet hos samtliga elever, medarbetare och vårdnadshavare
- **Följa upp** de insatser som genomförts.

1.4 Planens innehåll

Planen har följande uppbyggnad:

- Främjande insatser
- Förebyggande åtgärder
- Resultat av kartläggningar från föregående läsår
- Utvärdering av mål från föregående läsår
- Mål och planerade insatser
- Riktlinjer och rutiner för att förhindra diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Rutiner för åtgärder i akuta situationer
- Årshjul som sammanfattar arbetet utifrån planen (Bilaga 1).

1.5 Delaktighet och förankring

Enligt skollagen och diskrimineringslagen ska arbetet med planen involvera både elever, personal och vårdnadshavare.

I skolan ges **eleverna** möjlighet att vara delaktiga i planen i samband med kartläggningar; till exempel genom att delta i trygghetsvandringar och enkäter. Det vardagliga arbetet ska också präglas av ett förhållningssätt som visar att elevernas tankar, idéer och åsikter är av stor vikt.

Vårdnadshavare kan ta del av planen på respektive skolas hemsida och deltar i kartläggningen genom att årligen besvara en enkät. Enkäten innehåller bland annat frågor om trygghet, likabehandlingsarbete och kränkande behandling. På utvecklingssamtalen lyfts alltid frågor kopplat till trygghet.

All **personal** får information om planen vid läsårsstart. Arbetet utifrån planen synliggörs i ett årshjul samt redovisas/dokumenteras i verksamhetens kvalitetsarbete. Arbetssättet utifrån planen utvärderas i trygghetsteamet en gång per år på respektive skola.

2. Främjande insatser

Vårt främjande arbete syftar till att förstärka respekten för allas lika värde. All personal på skolan ska vara goda förebilder och ha ett förhållningssätt som överensstämmer med de grundläggande värden som lyfts fram i läroplanerna för samtliga skolformer:

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan kvinnor och män
- solidaritet mellan människor.

Skolans personal ska också förmedla de värden och rättigheter som uttrycks i barnkonventionen och utgå från vad som är barnets bästa.

Skolans främjande arbete sker kontinuerligt under läsåret på följande sätt:

- Vandringsdagar - sker i samband med terminsstart där alla elever deltar i åldersblandade grupper.
- Temaarbete/ämnesövergripande arbete – sker återkommande under läsåret med åldersblandade grupper.
- Hälsovecka – sker under vårtermin och hösttermin för alla elever på skolan. Under veckan är det fokus på rörelse, aktivitet, psykisk hälsa med bland annat lektioner utifrån den mentala tallriksmodellen och kost.
- Stop min kropp vecka – sker under höstterminen utifrån Rädda barnens material.
- Aktivitetsdagar under läsåret är bland annat: FN-dagen, friluftsdagar, påskvandring, friidrottsdag och Ransbergsdagen där hela skolan deltar.

Samtliga främjande aktiviteter planeras, genomförs och följs upp utifrån skolans årshjul för ett aktivt elevinflytande.

3. Förebyggande åtgärder

3.1 Kartläggningar och observationer

Skolan arbetar aktivt med förebyggande åtgärder för att öka den upplevda tryggheten hos eleverna.

Kartläggningar som genomförs:

- September: Trygghetsvandringar för elever för att kartlägga platser som kan upplevas som otrygga. Trygghetsvandringarna görs fysiskt eller digitalt. Sociogram – eleven i gruppen, genomförs genom samtal.
- Februari: Trygghetsvandringar för elever för att kartlägga platser som kan upplevas som otrygga.
- Februari-mars: Enkät till elever och vårdnadshavare. Resultatet från enkäterna analyseras på varje skolenhet. Sociogram – eleven i gruppen, genomförs genom samtal.
- Vår och höst: Samtal om trygghet och studiero genomförs på utvecklingssamtal.

3.2 Andra förebyggande åtgärder

Rastvärdskap – under elevernas raster finns ett rullande rastvärdschema för att säkerställa vuxennärvaro. I samband med trygghetvandring och ärenden för kränkande behandling identifieras otrygga platser där rastvärd särskilt behöver trygga platsen eller området. Alla rastvärdar har gul väst på sig för att vara synlig för eleverna. Rastvärdar är närvarande, delaktiga och tar ansvar för exempelvis lagindelning vid fotboll, innebandy och andra lag lekar under rasten. Rastvärdar agerar likvärdigt vid konflikter, kränkningar, trakasserier eller diskriminering, utifrån skolans arbete mot alla former av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Konflikthantering sker i enlighet med modellen för respektfull konflikthantering. Om kränkning uppstår, konflikter i relationer eller annan orsak till att eleverna behöver stöd av vuxen sker kommunikationen genom trygghetsteam till arbetslagen. Det är hela skolans ansvar att arbeta för en trygg skolmiljö hela dagen.

Rastaktiviteter – under förmiddagsrasten måndag-fredag kl. 09.30-10.00 utomhus samt under två lunchraster för åk 4-6 inomhus sker vuxenledda rastaktiviteter vilket skolans fritidspedagoger ansvarar för. Vilka aktiviteter som genomförs kommande vecka/under veckan publiceras informeras till eleverna i klassrum samt genom aktivitet schema vid kapprummet.

Närvarande vuxna – för att förebygga kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering finns närvarande vuxna vid platser i skolmiljön som identifierats som "riskzoner" men även på allmänna ytor där eleverna vistas.

Trygghetsteam – på Ransberg skola har vi trygghetsteam bestående av personal och elever. Skolans trygghetsteam leds av skolans kurator på uppdrag av rektor. Varannan vecka träffas trygghetsteam med personal bestående av representant från skolans fritidshem, lärare i åk F-3 samt lärare i åk 4-6. En gång/månad träffas elevrepresentanter för trygghetsteam bestående av elever från åk 1-6.

Livsviktiga snack i skolan – genomförs under vårterminen i åk 4 i samarbete mellan klasslärare och skolkurator. Arbetet, Livsviktiga snack, bygger på kunskapen om att barn som kan prata om känslor mår bättre. De löper mindre risk för depression och suicid i framtiden och är mer benägna att söka stöd och hjälp när de inte mår bra. Materialet ökar också elevernas resiliens och psykologiska flexibilitet, bland annat genom att de får träna på att hitta funktionella copingstrategier.

Språkbruk – ett av Ransbergs skolas gemensamma mål under läsåret 24/25 har varit att arbeta förebyggande för ett bättre språkbruk och därmed även öka trivseln, tryggheten och studieron på skolan. Under Ht-24 genomfördes kartläggning bland eleverna för att få en bild av hur de upplever sitt eget och andra elevers språkbruk och attityd. Utifrån detta togs en arbetsprocess fram genom EHT i samverkan med övrig personal. Under uppstart av Vt-24 implementeras arbetsprocessen i hela personalgruppen och under vårterminen har arbetet genomförts med goda resultat.

Värdegrundsarbete – utöver det dagliga arbetet med gemensamma förhållningssätt bland personal om hur vi är och förväntas vara mot varandra så sker värdegrundsarbetet i samtliga årskurser under läsåret. Under aktuellt läsår har en årskurs på mellanstadiet arbetat mer intensivt med detta och då främst utifrån grupptrack, attityd, normer och beteenden.

Klassrumsregler – under läsåret har samtliga årskurser, likt föregående läsår, arbetat med klassrumsregler enligt skolans årshjul för elevinflytande. Syftet är att elevernas medverkan och inflytande över vilka klassrumsregler som gäller i just min klass bidrar till en ökad motivation att följa dessa vilket leder till en ökad trygghet och förbättrad studiero.

4. Resultat och analys av kartläggningar

Nedan presenteras Ransbergs skolas kartläggningar, resultat, analys och fortsatt planering för främjande, förebyggande och åtgärdande arbete. Aktuellt dokument används som en del av skolans arbete för att främja likabehandling, trygghet, trivsel och studiero, motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Samtliga kartläggningar som presenteras har genomförts under läsåret 2024/2025.

4.1 Resultat och analys från trygghetsvandringar HT24 och VT25

Kartläggningen genomförs i september och februari varje läsår i form av en trygghetsvandring. På Ransberg skola genomförs trygghetsvandringen digitalt med hjälp av bildstöd. Eleverna i årskurserna förskoleklass-åk 3 genomför trygghetsvandringen individuellt med stöd av skolans kurator. Eleverna i åk 4-6 genomför trygghetsvandringen med stöd av klasslärare.

Resultat inomhusmiljö HT24

Svarsfrekvens 121/124 motsvarar 97,5 % av alla elever på skolan. 95/121, 78,5 % av eleverna uppgav att de känner sig trygga i hela skolans inomhusmiljö. De platser som fler än tre av eleverna upplever som otrygga är:

- 6/121 elever uppgav att de känner otrygghet i kapprummet.
- 8/121 uppgav att de känner otrygghet i omklädningsrummet till idrotten.
- 4/121 uppgav att de känner otrygghet i matsalen
- 5/121 uppgav att de känner otrygghet i idrottshallen

Resultat inomhusmiljö VT25

118/129 motsvarar 91,5 % av alla elever på skolan. 95/118, 80 % av eleverna som besvarat enkäten uppgav att de känner sig trygga i hela skolans inomhusmiljö. De platser som fler än tre av eleverna upplever som otrygga är:

- 8/118 uppgav att de känner otrygghet i sitt klassrum.
- 7/118 uppgav att de känner otrygghet i kapprummet.
- 11/118 uppgav att de känner otrygghet i omklädningsrummet till idrotten.

Analys av trygghetsvandring – inomhusmiljö

Utifrån resultatet av trygghetsvandring i skolans inomhusmiljö för vårterminen 2025 framkommer att eleverna upplever en ökad trygghet jämfört med föregående läsår. I senaste kartläggningen framkommer att 80 % av skolans elever, som besvarat enkäten, känner sig trygga i hela skolans inomhusmiljö vilket är en ökning med 12 % jämfört med vårterminen 2024. Omklädningsrummet till idrotten är en återkommande "riskzon" för otrygghet och den upplevda otryggheten grundar sig främst i för hög ljudvolym eller oro för att få kommentarer från klasskamrater, vi ser dock en ökad trygghet utifrån att det föregående läsår var fler elever som upplevde otrygghet i omklädningsrummet.

Framgångsfaktorer som med hög sannolikhet påverkar tryggheten positivt är att det alltid finns en vuxen i eller utanför omklädningsrummet vid ombyte och dusch för att skapa trygghet för eleverna. Elevernas ansvar för ljudvolym är ett utvecklingsområde som behöver arbetas vidare med för att öka tryggheten ytterligare i omklädningsrummet. Vad gäller den upplevda otryggheten i kapprummet, ser vi en ökad trygghet då färre elever upplever otrygghet. Den främsta orsaken som eleverna uppgav påverkar tryggheten i kapprummet är att det finns några få elever som springer omkring och är högljudda. Under läsåret har rutiner för in,- och utgång från skolgården setts över och strukturerats för att inte samtliga elever på lågstadiet skall gå in och ut samtidigt samt närvaro och

placering av vuxna strukturerats, vilket vi kan se har givit resultat. Den upplevda otryggheten i klassrummet i en årskurs grundar sig, enligt eleverna, främst i att studieron påverkas av enskilda elevers beteende, något som även personal uppmärksammar och tillsammans med vårdnadshavare och elevhälsan arbetar för att förändra. Under läsåret har samtliga årskurser tagit fram klassrumsregler i samband med klassråd som revideras i samband med terminsstarter, detta kan vi se har varit framgångsrikt för att hjälpas åt att ta ansvar för studieron och studieklimatet i klasserna.

Resultat utomhusmiljö HT24

121/124 motsvarar 97,5 % av alla elever på skolan. 115/121, 95 % av eleverna på skolan uppger att de känner sig trygga i hela skolans utomhusmiljö. Det ställe som tre eller fler elever upplever otrygghet på är:

- 3/121 elever upplever att skogen "ljusis" kan upplevas som otrygg

Resultat utomhusmiljö VT25

118/129 motsvarar 91,5 % av alla elever på skolan. 103/118, 87 % av eleverna som besvarat enkäten uppger att de känner sig trygga i hela skolans utomhusmiljö. Det ställe som fler än tre elever upplever otrygghet på är:

- 10/118 elever upplever att fotbollsplanen kan upplevas som otrygg

Analys av trygghetsvandring - utomhusmiljö

Utifrån resultatet av trygghetsvandring i skolans utomhusmiljö för vårterminen 2025 kan vi se att fotbollsplanen är en "riskzon" för otrygghet. Eleverna uppger att anledningen till otryggheten kan vara att det ibland förekommer ett hårt spel, tacklingar, negativt språkbruk och diskussioner om reglerna. Alla elever har olika toleransnivå och erfarenhet vad gäller fotboll men enligt skolans regler är tacklingar, hårt spel eller negativt språkbruk inte tillåtet, eleverna upplever också att vuxna inte alltid förhåller sig likvärdigt utifrån reglerna. I tidigare kartläggningar har det framkommit att framgångsfaktorer för tryggheten på fotbollsplanen varit vuxennärvaro och tydliga regler, något som vi behöver se över och bibehålla. I samband med aktuellt resultat gick hela personalgruppen igenom fotbollsreglerna och rastvärdsschema för att säkerställa vuxennärvaro vid fotbollsplanen. Framgångsfaktorer för en trygg utomhusmiljö ser vi är avgörande av vuxennärvaro, gemensamma förhållningssätt och vuxenledda rastaktiviteter.

4. 2 Enkätresultat och analys – lärande, studiero och trygghet VT25

Kartläggningen genomförs i februari/mars varje läsår.

Resultat av vårdnadshavarnas enkätsvar

Deltagandet från vårdnadshavare var under aktuell kartläggning något högre än föregående läsår, i år har 48 vårdnadshavare besvarat enkäten, totalt går 129 elever på

Ransberg skola. Antalet vårdnadshavare som skolan utgår från är en vårdnadshavare per elev. Fördelningen är enligt följande:

F-klass: 6/21

Åk 1: 10/24

Åk 2: 9/19

Åk 3: 6/15

Åk 4: 6/18

Åk 5: 7/20

Åk 6: 4/12

Lärande

Vårdnadshavare uppger i hög grad att deras barn får den hjälp och det stöd i skolarbetet som hen behöver. 83 % av vårdnadshavare upplever att lärarna på skolan alltid eller oftast tar hänsyn till och lyssnar till hens barns åsikter i frågor som är viktiga för hens barn.

Studiero

77 % av vårdnadshavare upplever att hens barn alltid eller oftast har arbetsro på lektionerna.

Trygghet

95,8 % av vårdnadshavare som besvarat enkäten upplever att deras barn alltid eller oftast är trygg under skoldagen. Ingen vårdnadshavare uppger att deras barn aldrig är trygg. 2/48 vårdnadshavare uppger att hens barn inte har kompisar i skolan. 43,8 % uppger att deras barn aldrig blivit utsatt för kränkande behandling. 43,8 % uppger att det hänt någon gång och 12,5 % uppger att det hänt flera gånger. 81,2 % av vårdnadshavarna uppger att de vet vart de ska vända sig om de upplevt att deras barn upplevt sig bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. 87,5 % av vårdnadshavarna upplever att hens barn alltid eller oftast får det stöd som behövs för att vara trygg på skolan, 12,5 % upplever att hens barn får det ibland.

27 av de vårdnadshavare som besvarat enkäten uppger att de har barn i skolans fritidshem. Majoriteten av dessa upplever att deras barn alltid eller oftast är trygg på fritids samt att 85 % vet vart man ska vända sig om barnet utsätts för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier.

Resultat av elevernas enkätsvar

121/129 elever har besvarat enkäten, alltså 94 % av skolans elever. Resultatet nedan beräknas utifrån de elever som besvarat enkäten. Resultaten presenteras utifrån låg, - respektive mellanstadiet. På lågstadiet, förskoleklass – årskurs 3, går totalt 79 elever på skolan, varav 76 elever har besvarat enkäten. På mellanstadiet, årskurs 4- 6, går totalt 50 elever på skolan, varav 45 elever har besvarat enkäten.

Lärande förskoleklass – årskurs 3

65/76, 85,5 % av eleverna upplever att hens lärare förklarar så att hen förstår, 11/76, 14,5 % upplever att hens lärare ibland förklarar så att hen förstår.

72/76, 94,7 % av eleverna upplever att hen får hjälp av sina lärare när hen behöver det. 4/76, 5,3 % upplever att hen får det ibland.

69/76, 90,8 %, upplever att mina lärare lyssnar på mig när jag har något att berätta. 7/76, 9,2 %, upplever att de sker ibland.

74/76, 97,4 %, tycker att det är viktigt att gå i skolan medens 2/76 inte tycker det.

Lärande årskurs 4 - 6

42/45, 93,3 %, av eleverna upplever att hens lärare förklarar så att hen förstår. 3/45, 6,7 %, upplever att hens lärare ibland förklarar så att hen förstår.

43/45, 95,6 %, av eleverna upplever att hen får hjälp av sina lärare när hen behöver det. 1/45 upplever att hen får det ibland och 1/45 upplever att hen aldrig får det.

35/45, 77,8 %, upplever att min lärare alltid eller oftast lyssnar på mina åsikter. 10/45, 22,2 % upplever att det sker ibland.

36/45, 80 %, upplever att lärare har höga förväntningar på mig i skolarbetet. 1/45, upplever inte att lärare har det.

44/45, 97,8 % tycker att det är viktigt att gå i skolan medens 1/45, inte tycker det.

Studiero förskoleklass – årskurs 3

På frågan – *det är lugnt i klassrummet när vi arbetar*, svarar 18/76, 23,7 %, ja. 55/76, 72,4 % svarar ibland och 3/76, 3,9 % svarar nej.

På frågan – *andra elever stör mig när jag arbetar på lektionerna*, svarar 6/76, 7,9 %, ja. 34/76, 44,7 % svarar ibland och 36/76, 47,4 %, svarar nej.

På frågan – *jag stör andra elever när de arbetar på lektionerna*, svarar 1/76, 1,3 %, ja. 7/76, 9,2 % svarar ibland och 68/76, 89,5 % svarar nej.

Studiero årskurs 4 - 6

37/45, 82,2 %, elever upplever att de alltid eller oftast har arbetsro under lektionerna. 6/45, 13,3 %, upplever arbetsro ibland och 2/45, 4,4 %, upplever att de aldrig har arbetsro.

På frågan - *hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig*, svarar 2/24, 4,4 %, att det alltid upplevs vara det. 3/45, 6,7 %, svarar att det oftast är det och 40/45, 88,9 %, svarar att det aldrig eller ibland upplevs vara det.

På frågan - *jag stör andra elever när de arbetar på lektionerna*, svarar 1/45, 2,2 % att hen alltid gör det. 19/45, 42,2 %, svarar att hen gör det ibland och 25/45, 55,6 %, svarar att hen aldrig gör det.

Trygghet förskoleklass – årskurs 3

69/76, 90,8 %, av eleverna upplever alltid trygghet under skoldagen. 7/76, 9,2 % upplever ibland otrygghet under skoldagen. Ingen elev upplever alltid otrygghet under skoldagen.

72/76, 94,7 % känner sig alltid trygga i sin klass medens 4/76, 5,3 % ibland känner otrygghet i sin klass.

Samtliga elever uppger att de har kompisar i sin klass och på skolan.

30/76, 39,5 %, upplever att andra barn på skolan är dumma mot hen ibland, medens 46/76, 60,5 %, inte upplever att andra barn är dumma mot hen.

68/76, 89,5%, av eleverna upplever att det finns vuxna tillsammans med eleverna på rasterna, 7/76, 9,2 %, upplever att det finns det ibland och 1/76, 1,3 % upplever att det inte finns det.

76/76, 100 %, av eleverna tycker att det finns vuxna på skolan som hen kan prata med om hen är ledsen eller behöver hjälp.

40/76, 52,6% upplever att man pratar snällt till varandra på skolan, medens 36/76, 47,4 %, upplever att man gör det ibland.

Trygghet Årskurs 4 – 6

31/45, 69 %, av eleverna upplever alltid trygghet under skoldagen. 13/45, 28,9 % upplever oftast trygghet under skoldagen och 1/45, 2,2 %, upplever ibland att hen är trygg under skoldagen. Ingen elev upplever alltid otrygghet under skoldagen.

35/45, 77,8 % känner sig alltid trygga i sin klass medens 9/45, 20 % ibland känner oftast trygga i sin klass 1/45, 2,2 % känner sig ibland trygg i sin klass.

42/45, 95 %, uppger att de alltid eller oftast har kompisar i skolan, 1/45 uppger att hen har kompisar ibland och 2/45 uppger att de aldrig har kompisar på skolan.

44/45, 97,8 % uppger att de har kompisar i sin klass, 1/45, 2,2 %, uppger att hen har kompisar ibland i sin klass.

33/45, 73,3 %, har inte upplevt sig bli kränkt på skolan. 10/45, 22,2 %, uppger att det hänt någon gång, medens 2/45, 4,4 % uppger att det skett flera gånger.

44/45, 97,7 %, av eleverna vet vart de kan vända sig om hen blivit kränkt.

29/45, 64,4 %, av eleverna upplever att det alltid eller oftast finns vuxna på rasterna som håller koll på vad som händer. 16/45, 35,6 %, upplever att det finns det ibland.

34/45, 75,5 % upplever att man pratar snällt till varandra på skolan, medens 11/45, 24,4 %, upplever att man gör det ibland.

39/45, 86,7 %, upplever att vuxna på skolan alltid eller oftast gör det som krävs för att hen ska känna sig trygg på skolan. 6/45, 13,3 %, upplever att vuxna gör det ibland.

Analys av enkät

Vi kan utifrån aktuell kartläggning göra en analys utifrån föregående kartläggning, vilken genomfördes under vårterminen 2024.

Utifrån elevernas upplevelse om lärarnas förväntningar på elevernas lärande har resultatet jämfört med föregående läsår gått från 7 elever till 1 elev som inte upplever att lärarna har höga förväntningar på eleven i skolarbetet, detta avser elever i mellanstadiet. Undervisande lärare i mellanstadiet är överens om att de har en hög förväntan på eleverna. 89 % av samtliga elever på skolan upplever att hens lärare alltid eller oftast förklarar så att hen förstår. 11 % upplever att detta sker ibland. Att inte alltid förstå genomgångar, instruktioner eller uppgifter är en del av lärandet och för att också träna på strategier för hur jag ber om hjälp och hittar lösningar. För att säkerställa att eleverna når målen och får det stöd som eleven har rätt till och behöver genomförs som ett komplement till övriga bedömningar och bedömningsunderlag även mitterminskonferenser en gång/termin på skolan. Lärare anser att detta varit gynnsamt för att mer systematisk och kontinuerligt kunna följa elevens kunskapsutveckling.

Vad gäller elevernas upplevelse av inflytande i skolarbetet, att deras åsikter tas hänsyn till samt att vuxna lyssnar när jag har något att berätta upplever samtliga elever att detta alltid, oftast eller ibland sker med en majoritet för alltid eller oftast. Föregående läsår var resultatet motsvarade samma fråga 3,6 % av eleverna som då inte upplevde detta vilket visar på en god utveckling. Under läsåret har vi fortsatt arbeta med årshjulet för elevernas delaktighet och inflytande, klassråd och skolråd har genomförts mer kontinuerligt liksom elevernas delaktighet i skolans trygghetsteam, vilket troligtvis har påverkat elevernas mer positiva upplevelse.

Gällande elevernas upplevelse av studiero är upplevelsen av att jag inte har studiero likvärdigt med föregående läsår, det är 5/121 elever. Under läsåret har insatser genomförts utifrån identifierade behov, dels på individnivå, dels på grupp, och organisationsnivå i syfte att förbättra studieron. Vi kan se att dessa insatser bidragit till en

positiv effekt vad gäller studiero men samtidigt finns det förbättringsområden kring ljudnivå och impulsivitet hos flera elever, som kan antas påverka studieron i årskursen, detta gäller främst lågstadiet. Under läsåret 24/25 har samtliga årskurser fortsatt arbetat med klassrumsregler för studiero och trivsel. Eleverna tog tillsammans med sin klasslärare fram en överenskommelse som har utvärderats i och med klassråd och reviderats i början av Vt – 25. Vid utvärdering med klasslärare kan man se detta som framgångsrikt för att skapa inflytande och ansvar för och över den gemensamma överenskommelsen vilket påverkar studieron positivt.

2/121 elever uppger att de ofta stör andra elever på lektionerna och betydligt fler elever anser att de stör ibland, framför allt elever på mellanstadiet. Betydligt fler upplever att de blir störda av andra elever under lektionerna, vilket skulle kunna tyda på en bristande insikt i hur mitt eget beteende påverkar andra, något vi behöver arbeta vidare med under kommande läsår. Vi ser dock en skillnad hos eleverna på mellanstadiet, vilka i högre utsträckning är medvetna om att de kan störa studieron vilket skulle kunna tyda på en högre grad av självkännedom.

93,3 % av eleverna känner alltid/oftast trygghet under skoldagen vilket är en förbättring motsvarande ca 10 % med föregående kartläggning. Ingen elev uppger att hen aldrig är trygg under skoldagen. Elevernas upplevelse av att ha blivit utsatt för kränkande behandling har i aktuell kartläggning ställts på olika sätt till låg, - respektive mellanstadiet. 73,3 %, av eleverna på mellanstadiet har inte upplevt sig bli kränkt på skolan samtidigt som 4,4 % (motsvarande två elever) uppger att det skett flera gånger. Föregående läsår ställdes frågan till samtliga elever, dock ej åk 5 som besvarade skolinspektionens enkät, vilket gör att jämförelsen med föregående kartläggning blir svår att genomföra. Eleverna i lågstadiet fick frågan om det finns andra barn på skolan som är dumma mot mig. I den frågan kan man läsa in mycket utifrån hur man som barn definierar innebörden av ordet dum men vi väljer att i denna analys väga det resultatet mot frågan om kränkande behandling för elever i mellanstadiet. Sammantaget blir resultatet då att 35 % av skolans elever upplevt att de någon gång utsatts för kränkande behandling. I föregående kartläggning uppgav 55 % av eleverna att de utsatts för kränkande behandling, vilket i aktuellt läsår är en förbättring motsvarande ca 20 %. Utifrån statistik av ärenden för kränkande behandling kan vi se att det främst är under rast som kränkningar sker. Antalet ärenden under detta läsår uppgår till 47 jämfört med föregående läsår då enbart 20 ärenden rapporterades. Antalet ärenden för detta läsår överensstämmer bättre med elevernas upplevelse av att ha utsatts för kränkande behandling än föregående läsår. Under läsåret har insatser gjorts för att underlätta ärendehanteringens gällande kränkande behandling, ett stöddokument har tagits fram och diskussioner om vad som är en kränkning och inte har skett i personalgruppen, vilket troligtvis bidragit till att fler ärenden rapporterats in och hanterats enligt framtagna rutiner. Samtliga elever förutom en, uppger att hen vet vart man kan vända sig om man utsatts för kränkande behandling eller om hen är ledsen eller behöver hjälp.

Föregående läsår identifierades elevernas språkbruk som ett utvecklingsområde för ökad trygghet. Under vårterminen 2025 har hela skolan gemensamt arbetat med ett förbättrat språkbruk utifrån en framtagna arbetsprocess. Resultatet i aktuell kartläggning visar på att

61 % av eleverna tycker att man pratar snällt till varandra på skolan medens 39 % tycker att man gör det ibland. Resultatet kommer följas upp nästkommande kartläggning med målsättningen att arbetet med ett förbättrat språkbruk på skolan ger resultat.

Samtliga elever på skolan uppger att de har kompisar i klassen och/eller på skolan vilket tyder på att skolans arbete med inkludering och gemenskap framgångsrikt arbetas med.

4.3 Sociografisk inventering - eleven i gruppen

För att kartlägga hur klasserna utvecklas på gruppnivå och då även eleven i gruppen används metoden sociogram. Sociogram genomförs i syfte att kartlägga grupputveckling, elevernas upplevelse av tillhörighet och eventuell upplevt utanförskap. Sociogram genomförs två gånger/läsår, september och februari. I september genomfördes sociogram för åk 1-6 och i mars genomfördes sociogram i åk 4-5.

Resultat och analys

Utifrån de två kartläggningar som skett under läsåret så ses överlag en god integrering mellan eleverna i klasserna. I de klasser där det finns indikationer på att en elev eller grupp av elever riskerar att hamna i utanförskap sker insatser för att förebygga och åtgärda detta.

Skolkurator ansvarar för kartläggning och analys och förmedlar sedan till klasslärare och/eller arbetslag. På grund av tidsbrist har sociogram inte genomförts under vårterminen i den utsträckning som planerats för. Uppföljning sker i samband med nästkommande kartläggning i respektive klass bortsett från i de klasser då insatser blir aktuellt, då följs insatserna upp kontinuerligt utifrån den handlingsplan som tas fram.

4.4 Anmälningar av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Anmälningar och ärenden för kränkande behandling följs kontinuerligt i skolans trygghetsteam. Där även statistik, ärendens karaktär och omfattning även beaktas. Det kan konstateras att med hjälp av dokumentationssystemet DF respons har kvaliteten ökat gällande dokumentation och uppföljning av ärenden för kränkande behandling, risken att något ärende "faller mellan stolarna" och inte följs upp har minskat. Ett stöddokument har även tagits fram av central elevhälsas kuratorsteam för att ytterligare stödja processen kring dokumentation och utmanande situationer. Om en elev behöver tryggas i skolmiljön på grund av kränkande behandling kommuniceras detta till berörd personal och åtgärder genomförs för att säkerställa elevens trygghet.

Resultat

Under läsåret 24/25 (till och med 31 mars 2025), har 47 ärenden upprättats i DF-respons där elev har kränkt annan elev, antalet upprättade ärenden är drygt dubbelt så många som föregående läsår. Ärendefördelningen ser ut enligt följande:

- 40/47 ärenden i åk F-3.
- 7/47 ärenden i åk 4-6.
- 4/47 ärenden har upprättats under fritidstid.
- 1/47 ärenden för diskriminering har upprättats och då utifrån etnisk tillhörighet. Föregående läsår upprättades inga ärenden för diskriminering.

Könsfördelning och tillvägagångssätt

- 36/47 ärenden är det pojkar som utsatts, 28/36 är fysiska kränkningar, 3/36 är hot om våld och 14/36 är verbala kränkningar. I vissa ärenden har både fysisk och verbal kränkning skett.
- 11/47 ärenden är det flickor som utsatts, 7/11 är fysiska kränkningar, 1/11 är skadegörelse, stöld, 3/11 är verbala kränkningar.

Plats, tid, dag och vuxennärvaro

Majoriteten, 33/47 kränkningar, har skett under rast. 12/47 kränkningar har skett under lektion/verksamhetstid. Vuxen har varit närvarande vid 26/47 händelser, oklart vid 8/47 händelser och inte närvarande vid 13/47 händelser. Torsdagar är den dag då flest kränkningar rapporterats. Lunchrasten är den tid på dygnet då flest kränkningar har rapporterats.

5. Utvärdering av mål från HT24–VT25

Mål 1: Trygg arbetsmiljö för eleverna under hela skoldagen

Följande insatser har genomförts

- Arbetat fram och bibehållit förhållningssätt och regler hela skoldagen kl.06-18
- Åldersblandade grupper vid skolgemensamma aktiviteter
- Kommunicerat kring främjande elevgrupperingar för både skola och fritidshem
- Utformat rutiner för in, - utgång gällande lågstadiet för att öka tryggheten i kapprummet.
- Aktivt och medvetet arbetat tillsammans med eleverna för en förbättrad ljudvolym i skolans miljöer.
- Medvetet arbetat för ett förbättrat språkbruk mellan eleverna

Analys av genomförda insatser

Skola och fritidshem har ambitionen att gemensamt dela erfarenheter kring grupputveckling men kan se en utmaning i att hitta mötestider för att på ett fördjupat sätt diskutera detta. EHT har under läsåret haft särskilda mötestider med fritidshemmet för att kunna stötta utifrån grupputveckling.

Utformade rutiner för in,- och utgång gällande lågstadiet har givit ett positivt resultat för att öka tryggheten i klassrummet vilket vi kan se genom trygghetvandring och dialog i trygghetsteamet med eleverna då upplevelsen är att det nu är lugnare i kapprummet.

I samband med trygghetvandringar, klassråd och klassrumsreglers utformande och revideringar diskuteras ständigt ljudvolymen som en viktig faktor för trygghet, studiero och lärande tillsammans med eleverna. Vi kan se att det delvis ger resultat samtidigt som vi också uppmärksammar att detta är ett fortsatt utvecklingsområde där den individuella medvetenheten kring det egna beteende behöver utvecklas.

Under läsåret har ett arbete för ett förbättrat språkbruk genomförts på skolan. Vi kan utifrån resultaten se att det skett en viss förbättring på gruppnivå kring språkbruk samtidigt som vissa elevers individuella språkbruk kanske inte förbättrats i den omfattning som önskats. Framgångsfaktorer har varit att samtlig personal har haft och har följt en gemensam överenskommelse om hur vi agerar när vi hör och uppmärksammar ett negativt språkbruk. En framgångsfaktor har också varit att det funnits färdiga lektionsupplägg som årskursanpassats att följa. Att eleverna fått utvärdera sig själva kan ha bidragit till att fler elever fått en ökad medvetenhet kring sitt eget språkbruk.

Följande behov/utvecklingsområden har uppmärksammats

- Öka elevernas medvetenhet kring det egna ansvaret att bidra till trygghet och studiero i hela skolans miljö.
- Arbeta med begreppet studiero, innebörden och betydelsen på grupp,- och individnivå.
- Fortsatt arbeta för en trygg miljö i kapprummet.

Mål 2: Professionalitet i ärenden som rör kränkande behandling

Följande insatser har genomförts

- Stöddokument för ärendehantering som rör kränkande behandling
- Gemensamma workshops för att öka kunskapen om kränkande behandling, diskriminering och trakasserier för medarbetare och elever.

Analys av genomförda insatser

Stöddokument har tagits fram av skolkuratorsteamet för central elevhälsa och har i samband med studiekväll på skolan implementerats i syfte att ytterligare stödja processen kring dokumentation och utmanande situationer som rör ärenden för kränkande behandling. Vi kan utifrån de ärenden som hanterats under läsåret se en förbättrad dokumentation men vi kan även urskilja att ett fortsatt och kontinuerligt arbete krävs för att trygga hela arbetsgruppen i processen. I samband med gemensamma diskussioner i personalgruppen framkommer att det finns en viss osäkerhet kring vad som är en kränkande behandling och inte, vad hör till elevernas socialiseringsprocess och är en konflikt kontra när det blir en kränkande behandling.

Följande behov/utvecklingsområden har uppmärksammats

- Specificera vad som är åtgärder och hur det skiljer sig från uppföljning i dokumentationen.
- Fortsatta gemensamma diskussioner och erfarenhetsutbyte kring kränkande behandling

6. Mål och planerade insatser HT25–VT26

Genomförda kartläggningar samt utvärdering av tidigare mål har resulterat i att följande mål har formulerats för läsåret 2025–2026. Aktuella mål följs upp i samband med revidering av aktuell plan Vt-26 samt i slutet av Ht-25.

Mål 1: Öka elevernas medvetenhet kring det egna beteendet för en förbättrad studiero, ökad trygghet och lärande.

Planerade insatser/aktiviteter:

- Normer och värdegrund – ansvarig - EHT, samtlig personal
- Självmedvetenhet och självreglering – ansvarig – EHT, samtlig personal
- Fortsatt arbeta för en tryggare miljö i kapprummet – ansvarig – EHT, samtlig personal på lågstadiet.
- Fortsatt arbeta för ett förbättrat språkbruk – ansvarig – EHT, samtlig personal.

Mål 2: Professionalitet i ärenden som rör kränkande behandling

Planerade insatser/aktiviteter:

- Specificera vad som är åtgärder och hur det skiljer sig från uppföljning i dokumentationen. Ansvarig - EHT
- Fortsatta gemensamma diskussioner och erfarenhetsutbyte kring kränkande behandling. Ansvarig – EHT, samtlig personal
- Respektfull konflikthantering. Ansvarig – EHT, samtlig personal

7. Riktlinjer och rutiner för att förhindra diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

För att förhindra diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling arbetar vi utifrån ett förhållningssätt med närvarande pedagoger. Det finns vuxennärvaro under hela skoldagen, inklusive raster, och flertalet pedagoger äter pedagogisk lunch tillsammans med eleverna. På raster erbjuds olika aktiviteter. Vi involverar elever i trygghetsvandringar för att få reda på vilka platser som kan upplevas som otrygga och vi som pedagoger är därefter extra uppmärksamma på dessa platser.

En elev som berättar att hen känner sig kränkt, ledsen, arg, sårad eller skadad ska alltid tas på allvar. Kränkande behandling ska resultera i en omedelbar reaktion från personal i skolan.

Personal som blir vittne till diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ingriper omedelbart genom att tydligt avbryta handlingen.

Så snart skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har eller kan ha skett ska en anmälan göras och uppgifterna utredas. Utredningen ska dokumenteras.

Om en vårdnadshavare känner oro eller uppmärksammat någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling vänder de sig till sin mentor på skolan. Om de upplever att personal är inblandad i diskriminering eller kränkande behandling kontaktas ansvarig rektor.

8. Rutiner för åtgärder i akuta situationer

Personal uppmärksammar elev som kränker/trakasserar andra elever

1. Gå in och bryt om du ser en handling som kan vara en kränkning/trakasserier.
Tillkalla andra vuxna om du inte kan hantera situationen på egen hand.
2. Prata med inblandade parter.
3. Kontakta klasslärare/mentor som i sin tur informerar vårdnadshavare.
4. Du som uppmärksammade kränkningen gör en anmälan i DF-Respons:
<https://tibro.dfrespons.se/Login.aspx> Anmälan ska ske skyndsamt.
5. Rektor tar emot anmälan och utser en eller flera utredare i DF-Respons. Systemet skickar automatiskt e-post till huvudman.
6. Den/de som utreder samlar in tillräckligt med information för att bedöma om eleven har blivit utsatt för kränkning/trakasserier. Utredaren dokumenterar vilka åtgärder som behöver genomföras för att få stopp på kränkningarna. Inblandade elever ska involveras i utredningen.
7. Ansvarig utredare bedömer om händelsen är att betrakta som kränkande behandling/trakasserier, avslutar utredningen och bedömer om en uppföljning behövs.
8. Ärendet följs upp vid behov. Uppföljningar dokumenteras i DF-Respons.
9. Rektor granskar utredningen och uppföljningar samt avslutar ärendet alternativt ger förslag till ytterligare åtgärder och uppföljning.

Elev eller vårdnadshavare uppmärksammar elev som kränker/trakasserar elev

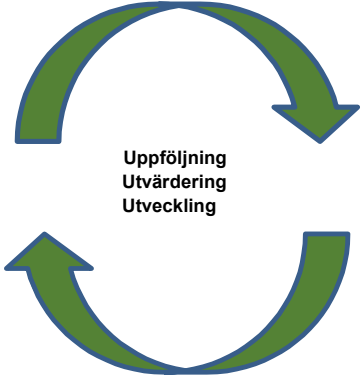
1. Elev och/eller vårdnadshavare kontaktar ansvarig klasslärare/mentor.
2. Klasslärare/mentor gör en anmälan i DF-Respons:
<https://tibro.dfrespons.se/Login.aspx>
3. Följ steg 5–9 ovan.

Elev, vårdnadshavare eller personal uppmärksammar personal som kränker/diskriminerar elev

1. Rektor kontaktas.
2. Rektor genomför samtal med berörd vuxen.
3. Rektor informerar vårdnadshavare.
3. Rektor gör en anmälan i DF-Respons: <https://tibro.dfrespons.se/Login.aspx>
4. Rektor utreder händelsen. Systemet skickar automatiskt e-post till huvudman.
5. Rektor följer steg 6–9 ovan.
6. Om handlingen anses vara ett brott kontaktas sociala myndigheter och polis.

Bilaga: Årshjul utifrån plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Augusti	September	Oktober
Fortsatt planering av aktiviteter utifrån nya mål. Team/arbetslag tar hänsyn till målen i sin planering för undervisningen i respektive ämne.	Rektor ser till att den nya planen mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering publiceras på skolans hemsida. Vårdnadshavare informeras av rektor via Infomentor om att planen finns på hemsidan. Varje skolenhet börjar aktivt arbeta med de utvalda målen. Trygghetsvandringar genomförs i början av september.	Resultat av trygghetsvandringarna sammanställs av trygghetsteamet och synliggörs för personal och elever. Dokumentation av trygghetsvandringarna sparas för att kunna läggas in i planen för nästa läsår (reviderad mall publiceras i februari).
Juli		November
Juni		December
Trygghetsteamet slutför uppföljningen av nuvarande mål och insatser. Nya mål och insatser/aktiviteter formuleras till kommande läsår.		
Maj		Januari
Elever får del av resultat från enkäten.		Verksamhetschef för grundskolan reviderar mallen och presenterar för grundskolans ledningsgrupp.
April	Mars	Februari
Analys av antal anmälningar i DF-Respons (2408–250331) samt dokumentation i planen för kommande läsår. Trygghetsteamet följer upp mål och planerade insatser samt dokumenterar i planen för kommande läsår. Rektorer deltar i trygghetsdialog på nämndsmöte där mål och insatser i nuvarande plan presenteras samt analys från trygghetsvandringar och enkät. Trygghetsteamet presenterar resultat och analys av enkät för all personal i april eller maj.	Trygghetsteamet sammanställer och analyserar resultat från läsårets två trygghetsvandringar samt dokumenterar i planen för kommande läsår. Personal och elever får del av resultat från trygghetsvandringen. Trygghetsteamet tar del av enkätresultat och påbörjar analys. Resultat och analys skrivs in i planen för kommande läsår.	Verksamhetschef lägger ut reviderad mall på Inredan och informerar rektorer. Trygghetsvandringar genomförs för att kartlägga platser som kan upplevas som otrygga. Elevhälsochef/utvecklingsledare skickar ut länkar till enkät sista veckan i februari. Enkät genomförs på respektive enhet 24/2–12/3.

